

**BOŠNJAČKA
STRANKA**

Broj: 15-11-1/15

Datum: 15.11.2015. godina

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	15.11. 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/15-43
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG

Skupština Crne Gore
Klub poslanika Bošnjačke stranke
Kancelarija br. 1
tel/fax: +382 20 404508
klub.poslanika@bscg.me
www.bscg.me

Skupština Crne Gore

PODGORICA

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Milu Đukanoviću:

Poštovani Predsjedniče Vlade,

Koji su efekti mjera ekonomske politike Vlade u oblasti zapošljavanja i koliko je povećan broj zaposlenih na sjeveru i u Crnoj Gori u posljednje tri godine?

Obrazloženje:

Moje prethodno pitanje odnosilo se na razvojne projekte za narednu godinu, a u cilju smanjenja nezaposlenosti u Crnoj Gori. Sada tražim podatke za period prethodne tri godine, jer nezaposlenost predstavlja jedan od glavnih izazova ekonomske politike, naročito kod zapošljavanja mladih ljudi. Ona je izraženija u manje razvijenim područjima, odnosno na sjeveru države i pored velikog prirodnog bogatstva. Povećanje zaposlenosti je neophodan element rasta životnog standarda stanovništva, što je i osnovni cilj ekonomske politike Vlade. Navedeno je važno da bismo spriječili dalje migracije stanovništva sa sjevera prema primorju i središnjem regionu, kao i u inostranstvo. Zato su potrebne i veće investicije odnosno realizacija projekata kojima bi se stvorili uslovi za brži ekonomski rast, a time i nova zapošljavanja. Podsjetiću, na samom početku mandata ove Vlade planirano je da će 40.000 ljudi zasnovati radni odnos u narednom četvorogodišnjem periodu.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Predsjednik poslaničkog Kluba,

Almer Kaladž

Klub poslanika Bošnjačke stranke
Kancelarija br. 1 | tel/fax: +382 20 404 508
klub.poslanika@bscg.me | www.bscg.me

6. Almer KALAČ, BS

POSLANIČKO PITANJE

Koji su efekti mjera ekonomske politike Vlade u oblasti zapošljavanja i koliko je povećan broj zaposlenih na sjeveru i u Crnoj Gori u posljednje tri godine?

Obrazloženje

Moje prethodno pitanje odnosilo se na razvojne projekte za narednu godinu, a u cilju smanjenja nezaposlenosti u Crnoj Gori. Sada tražim podatke za period prethodne tri godine, jer nezaposlenost predstavlja jedan od glavnih izazova ekonomske politike, naročito kod zapošljavanja mladih ljudi. Ona je izraženija u manje razvijenim područjima, odnosno na sjeveru države i pored velikog prirodnog bogatstva. Povećanje zaposlenosti je neophodan element rasta životnog standarda stanovništva, što je i osnovni cilj ekonomske politike Vlade. Navedeno je važno da bismo spriječili dalje migracije stanovništva sa sjevera prema primorju i središnjem regionu, kao i u inostranstvo. Zato su potrebne i veće investicije, odnosno realizacija projekata kojima bi se stvorili uslovi za brži ekonomski rast, a time i nova zapošljavanja. Podsjetiću, na samom početku mandata ove Vlade planirano je da će 40.000 ljudi zasnovati radni odnos u narednom četvorogodišnjem periodu. Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani poslanice Kalač,

Osnovni cilj ekonomske politike Vlade Crne Gore je otvaranje novih radnih mjesta i povećanje kvaliteta života građana. Ostvarenje ovog cilja i u narednom periodu će se temeljiti na dva osnovna stuba i to: (1) očuvanju makroekonomske stabilnosti (fiskalne i finansijske) i (2) povećanju konkurentnosti.

Nakon dvostruke recesije u 2009. i 2012. godini, izazvane posljedicama razorne svjetske i evropske ekonomske krize, čije se najteže konsekvence ogledaju u povećanju nezaposlenosti, crnogorska ekonomija bilježi oporavak u 2013. i 2014, sa projekcijom dinamiziranja ekonomskog rasta u 2015. godini.

Ako analizu proširimo sa tri, na posljednjih deset godina, uočićemo da je Crna Gora, zahvaljujući prosječnom neto prilivu stranih direktnih investicija od skoro 19% BDP-a, u navedenom periodu ostvarila prosječan ekonomski rast od 3,2%. Istovremeno, smanjena je stopa nezaposlenosti na 17,7% na kraju drugog kvartala 2015. godine, što je najniža stopa nezaposlenosti od 2008. godine i jedna od najnižih stopa nezaposlenosti u regionu Zapadnog Balkana. Značajno više stope nezaposlenosti od Crne Gore u regionu imaju Makedonija (28%), BiH (27,5%) i Kosovo (oko 35%). Ova stopa u EU je u posmatranom periodu bila blizu 10%. Dakle, riječ je problemu sa kojim se suočava ne samo naša država, nego i većina zemalja okruženja i pojedine članice EU, naročito kada je u pitanju nezaposlenost mladih. Stopa nezaposlenosti se u Crnoj Gori smanjuje, ali ona, kako ste i naveli u obrazloženju svog pitanja, i dalje predstavlja najveći izazov u vođenju ekonomske politike. Posebno kad je riječ o nezaposlenosti na sjeveru države.

Iako imamo pozitivan trend na tržištu rada u posljednje tri godine, ostaje još puno da se uradi u cilju daljeg povećanja stope zaposlenosti stanovništva. Vlada Crne Gore mjerama ekonomske i razvojne politike nastoji da pruži adekvatne odgovore na ovo pitanje. Na prethodnom Premijerskom satu sam istakao da su za povećanje proizvodnje i zaposlenosti u realnom sektoru neophodne nove proizvodne investicije u oblasti prerađivačke industrije, poljoprivrede, turizma i energetike. Pored realizacije razvojnih projekata u ovim oblastima, Vlada sprovodi i niz drugih mjera ekonomske politike koje za krajnji cilj imaju dalji pad stope nezaposlenosti. One se najvećim dijelom odnose na unapređenje poslovnog okruženja, prvenstveno

kroz smanjenje administrativnih barijera, ali i podsticajne mjere za preduzetništvo i otvaranje radnih mjesta u realnom sektoru. Obezbijedili smo subvencije u iznosu do 10.000 eura po radnom mjestu preduzećima koja realizuju direktnu investiciju u vrijednosti od najmanje 500.000 eura i koja otvaraju najmanje 20 novih radnih mjesta. Pomenuću i mjere u okviru Agrobudžeta, IPARD like programa, kao i kroz programe Ministarstva ekonomije, Zavoda za zapošljavanje itd. Podsjetiću da se prosječno godišnje između 50 i 60% agrobudžeta Crne Gore opredjeljuje za sjever. U okviru IPARD like programa, od ukupno 291-og nedavno potpisanog ugovora, njih 158 se odnosi na poljoprivrednike sa sjevera. Njihova realizacija treba da doprinese otvaranju 360 novih radnih mjesta na sjeveru od ukupno planiranih 500 u Crnoj Gori. U 2016. godini je predviđena i podrška projektima za preradu, odnosno prehrambenu industriju, kroz Program IPARD like 2. Za razvoj preduzetništva i otvaranje novih radnih mjesta, značajna je i kreditna podrška Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore. Raspoloživa sredstva za ovu namjenu su oko 80 miliona EUR u 2015. godini sa nižom kamatnom stopom na kredite preduzećima u sjevernom regionu i u manje razvijenim opštinama. Za 2016. godinu je planirano povećanje raspoloživih sredstava IRF-a za dalju kreditnu podršku preduzećima.

Takođe, u cilju rasta zaposlenosti i zarada, nastavice sa naporima za očuvanje konkurentnosti poreskog ambijenta, naročito u manje razvijenim opštinama. Na pretposljednjoj sjednici Vlade predložili smo smanjenje stope poreza na dohodak fizičkih lica sa 13% na 11%, utvrđivanjem Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Istovremeno, intenziviramo napore na suzbijanju neformalne ekonomije, nastavljamo reforme čiji je cilj usaglašavanje sistema obrazovanja sa potrebama tržišta rada, kao i mjere aktivne politike zapošljavanja i povećanja fleksibilnosti na tržištu rada, i mjere socijalne inkluzije i zapošljavanja mladih.

Kada govorimo o konkretnim efektima ekonomske politike u oblasti zapošljavanja u posljednje tri godine, stopa zaposlenosti u Crnoj Gori je povećana sa 39,4% na kraju 2012. na 45,2% na kraju drugog kvartala 2015. godine. Po regionima, stopa zaposlenosti u posmatranom periodu je povećana sa 25,4% na 31% na sjeveru; sa 45,2% na 50,3% u središnjem regionu i sa 44,7% na 52% na primorju. Istovremeno je stopa aktivnosti stanovništva povećana sa 49,7% na kraju 2012. godine, na 54,9% na kraju drugog kvartala 2015. godine. Tržište rada u Crnoj Gori se oporavilo zahvaljujući novim radnim mjestima u realnom sektoru, prvenstveno u

poljoprivredi i uslužnom sektoru, što su i ocjene međunarodnih organizacija poput Svjetske banke.

Kada sagledamo ukupnu zaposlenost, na početku mandata ove Vlade, tj. u posljednjem kvartalu 2012. godine, prema Anketi o radnoj snazi (ARS) broj zaposlenih u Crnoj Gori bio je 197.400. Prema posljednjoj anketi o radnoj snazi, koja obuhvata podatke na kraju drugog kvartala 2015. godine, ukupan broj zaposlenih u državi je 226.100. To je za kraće od tri godine blizu 29.000 zaposlenih više. Ovo ostvarenje je u skladu sa projekcijom saopštenom u kampanji za parlamentarne izbore 2012. godine da će 40.000 ljudi u Crnoj Gori zasnovati radni odnos u periodu od četiri godine. Posmatrano po regionima, u analiziranom periodu broj zaposlenih na sjeveru je povećan sa 36.100 na 44.200 ili za nešto više od 8.000. U središnjem regionu je broj zaposlenih povećan za 11.700 tj. sa 106.800 na 118.500, dok je u primorskom regionu povećan za 8.900 lica.

Dakle, navedeni efekti su između ostalog posljedica Vladine ekonomske politike čiji je cilj otvaranje novih radnih mjesta, naročito u realnom sektoru. Da bi u potpunosti ostvarili projekciju o 40.000 novozaposlenih u posmatranom četvorogodišnjem periodu, nastav ćemo sa aktivnostima koje treba da dovedu do veće zainteresovanosti i inventivnosti građana u korišćenju raspoloživih podsticajnih mjera za ulazak u svijet preduzetništva. Zato će i u narednom periodu Vlada posebnu pažnju posvetiti preduzetničkom obrazovanju, kao i politikama podsticaja tehnološkog razvoja i inovativnosti, kako bi svi budući realizovani projekti vodili daljem unapređenju konkurentnosti naše ekonomije.